

המשך מעמוד 49

המרוויחים מכך הם בעלי הקא-טות.

איש-קולנוע הסביר, שיש הבדל עצום בין סרט-קולנוע והסרט ה-מוקרן בוידאו. "לפילם של הקול-נוע יש עומק החסר על המסך ה-טן. לא כל סרט מתאים להקרנה

השאלה לסרט אחד הוא כרצונו ב- מרבית הסיפורים 1200 לירות. ני- תן לשאלו עד שני סרטים לשבוע. כלומר 2400 לירות לשבוע. כמעט בכל הסיפורים עושים עם הלקוח הסכם הנחה. הפופולרי ב- יותר הוא סידור של השאלת 100 סרטים במחיר של 60 עד 90 אלף

האסמה ששם הסרט רשום

עליה בכתב"ד או במכונת-

כתיבה תהיה באיכות ירודה

על מירקע הטלוויזיה הביתי. בעי- קר סרטים שהודגש בהם הוא וי- האלי."

תרגום

עלוב וזול

רשה בפני עצמה היא התר- גום לעברית, הנעשה בגוף ה- סרט המושאל בארץ. כל מי שמבין יותר משני משפטים באנגלית שם לב לעליבותו של התרגום. הוא אינו מיקצועי, ולא אחת אין הוא תואם את המתרחש על המסך. כא- שר הסיבה לכך פשוטה, מפיצי ה- קאסטות אינם פונים למתרגם מיק- צועי, אשר דורש תשלום בהתאם לכישוריו, הם מעדיפים למסור את התרגום האדם שאין לו מושג קלוש בכל הכרוך בתרגום סרט, ואשר מוכן על כן, ובצדק, להסתפק בפרוטות.

קיימת תופעה נוספת: סוכנויות המוכרות מכשירי-טלוויזיה וידיאו נותנות כמתנה תלוש, שבאמצעותו ניתן לשאול כמה עשרות קאסטות וידאו באחדות מהסיפורים הפועלות ברחבי הארץ. כך מצטרף באופן אוטומטי קונה מכשיר הוידאו ל- מעגל הלקוחות של סיפריה זו או אחרת, ומכיוון שהשירות ניתן חינם, איש אינו מוכן לוותר עליו. הלקוח מגיע הביתה, ונאלץ לצפות בסרט מהבהב, קופץ, ובעל תרגום בלוקל. בקיצור - סרט שאי-אפשר להינות ממנו.

בארץ פועלות כיום כמה ספי- ריות באופן גלוי. איש אינו יודע כמה סיפורים בזהות שאולה קיי- מות בארץ. איש אינו יודע כמה סוכנים סיראטים מסתובבים בין

לירות. מאה סרטים פירושם חמי- שים שבועות, כמעט שנה אם הלקוח משתמש בזכותו להחזיק סרט שבוע ואינו מגיע כל יום כדי להחליף סרט. אך גם אם יבוא, ספק אם ימצא מיבחר גדול.

סרטים

ישראליים

ה מודעות שהחברות והספי- ריות מפרסמות בעיתונים, הן מאירות עיניים. יש שם כמעט כל סרט שהוקרן בשנים האחרונות על המסך הגדול. בפועל המצב שונה. כתבת העולם הזה ביקרה בכמה תנויות. אחת מהן היא וידאו שופ, רשת סיפוריות-השאלה בנוסדן. ל- סניף בקרן הרחובות אבן-גבירול- אלקריזי בתל-אביב כמעט ואי-אפשר שר היה להיכנס בימי חג החנוכה, למרות שהסיפריה שוכנת במרתף ענק. המזכירה לא הספיקה לשי- חח עם לקוחות חדשים. היא רק הכריזה פעם אחרי פעם שכל הס- רטים של וידאו שופ הם עם זכו- יות, וכמובן באיכות מעולה. מבט מעל לראשי העומדים בתור מציג תמונה אחרת. על המדפים היו כמה קאסטות אורגינליות. ב- עיקר של הסרט קבקי עץ, שהוקרן לאחרונה בארץ, על המדפים היו מאות קאסטות, מונחות זו על זו. על כולן כמעט ללא יוצא מן ה- כלל, הדבקה תונית, ככתב יד או במכונת כתיבה, עם שם הסרט. תונית דומה הדבקה על הקאסטה עצמה. אין ספק שקאסטה זו אינה מקורית. אם היא שוכפלה ברישיון או לא, אין לדעת. מה שאפשר לדעת בוודאות, עוד לפני ששואלים

אלי"ת מכת שמש, סרט בכיכובה של פארה פוסט, הופץ בחודשים האחרונים על-ידי חברת וידאוטיב. רק במיש- רדיה ניתן היה למצוא בעטיפתו המקורית. הישראלים מעדיפים לשווק את הסחורה ללא העטיפות, אשר מייקרות את הסחורה, ומאידך עוזרות למשמש בין הקאסטות האמיתיות והמחוייפות. לבעליה של חברת ההפצה וידאוטיב יש מעבדה להעתקת הסרטים המופצים על-ידיה.

המזכירה שהתפתה לדקות ספו- רות סיפריה שעובדי-הסיפריה רגי- לים ללחץ הרב. הוא אופייני ב- עיקר בסופי-שבוע. בעל סיפריה אחר סיפר על הטעם של הישראלים: "יש לי רשימה של 48 סרטים ישראליים בעשרה עותקים כלי-אחד. הם חסרים על המדף. רק העטיפות הריקות נש- צים."

סיפריה קטנה יותר, כנראה פחות פופולרית. שם לא עומדים הלקו- חות בתור. המדובר בסוכנות וידי- אורטיב, שמרכזה הוא במלון אסטור- ריה בתל-אביב. חברה זו עומדת לחתום על הסכם עם המחלקה לחינוך-ולתרבות של ההסתדרות, על הפצת קאסטות וידאו בקיבוץ צים.

לת זכויות בילעדיות של חברת- הפצה מאוסטרליה. אחד השותפים הציע לנו לראות את מיבחר הסרטים בקטלוג המו- נח על השולחן. השותף השני, ש- הגיע אחרי כמה דקות, טען שרק בסוף-השבוע יהיה קטלוג מעודכן של היצע הסיפריה. היקרה מעט מהאחרת.

השכרה

במחירת

יש סוג אחר של מבקרים ב- סיפוריות ההשאלה, שמהם פוח- דים הסוחרים פחד-מוות. הם זכו לכינוי "חוליית מנוסביץ", על-שם עורך-הדין הוותיק אבנר מנוסביץ. מזה שלוש שנים הוא מנהל מא- בק בחנויות-ההשאלה. הוא מייצג בארץ את חברות-הסרטים האמרי- קאיות הגדולות, אשר לא הסכימו לשחרר את סירטי-הקולנוע שלהן למסכי הטלוויזיה. חברות אלה מע- סיקות בלשים ברחבי העולם, כדי למנוע מיסחר בקאסטות וידאו של סרטים, שהעתקו באופן בלתי חו- קי.

לפני כשנה וחצי התחילו שוט- רים, שפעלו מטעמו של מנוסביץ, לפשוט על חנויות וידאו שונות. הם החרימו קאסטות, ובעיקבות כך הוגשו תביעות לבית-הדין. ר- הסוחרים נקנסו בקנסות גבוהים. על פי החוק ניתן לקנסו בעל סיפריית-השאלה בסכום של 30 אלף שקל על כל השכרה של קאסטה גנובה. בית-הדין שיפוט אף יכול ל- הטיל עונשי מאסר בפועל על שישה חודשים.

לפני כחודשיים פשטו אנשי מגר- סביץ על חנות וידאו נאלרי ש- בכיכר המדינה. זהו חנות-רבגדים המשמשת גם כסיפריית וידאו, ו-

מכשיר הוידאו היקר תמורת 50 קאסטות הניתנות בהשאלה חינם כשי ללקוח. איכות הסרטים כאן ירודה" סיפר יהושע מרקוביץ, שבא להחליף קאסטה, אבל זה מה שניתן להשיג, כך זה בכל מקום."

בה הסרטים "החמים" ביותר. ב- אותו מיבצע-פשיטה נמצאו שם העתקים של הסרט האמריקאי שר- ברהקופות איטי, עוד לפני ש- ברהקופות איטי, עוד לפני ש- הוא הוצג בכתב-הקולנוע בארץ. הקאסטות הפיראטיות היקרות ביותר כיום הם של הסרטים איטי, טורה, הנער, ג'ורג'יה ואחרים, כולם סרטים חדשים המוצגים עתה בכתב-הקולנוע.

פעולותיהם של אנשי מנוסביץ הורידו סוחרים רבים למחלת. עתה התחילה שיטת השאלה חדשה ללקוח החדש מציעים את מה שיש על המדף, ושלגביו אין סכנה של

על פיתחה של סיפריית ה- קאסטות וידאוטיב שברחוב אבן-גבירול בתל-אביב מסתער מדי יום תוך ארון של אנשים. הם אותם צרכנים שהתפתו לרכוש את

הסתערות

המזכירה במקום מתחייבת ש- הסרטים הם מקוריים, באיכות מער- לה. על המדפים, שקשה להגיע אליהם, כמו בשאר החנויות, ני- צבות עטיפות הדומות למקוריות. גם כאן המיבחר אינו מסעיר, אך עושה רושם שהן לא הועתקו ב- פראות. אם כי פה ושם מבצבצות קאסטות ששם הסרט מודפס על-י- הם במכונת-כתיבה.

עוד חנות, ברחוב אבן-גבירול, סמוך לקולנוע גת, היא וידאו קלאסיק. המיבחר בה עלוב ביותר. הסרטים ברובם אינם מוכרים. ב- קטלוג מסופר שהחברה היא בע-

ארו. שום להיט זר לא עובד כמו הסרט נורית". בניגוד למה שהיה ניתן לחשוב, צרכני קאסטות-הוידאו אינם נמ- נים דווקא עם השכבות העשירות ביותר, בעלי הסיפוריות מסטרים, שרבים מבין לקוחותיהם הם דווקא בני השכבות העניות ביותר. בוידאו שופ בלטו בימי הגי- ההנחה ילדים רבים, גם הם הפכו לצרכני קיטנות. מחוץ לסיפריה נאותו לקוחות אחדים להודות, שאיכות הסרטים היא מתחת לכל ביקורת, אך כך זה גם בשאר המקומות. לא הרחק מסיפריה זו נמצאת

באסוה

אהרון ומשה נקל, בעלי חנות לצבעים ולכלי עבודה בפינת רחוב הקישון בדרום תל-אביב אינם מציינים בשלט את עיסוקם הנוסף: השכרת קאסטות וידאו. השיטה הפופולרית היא להחזיק כמה קאסטות חוקיות, לשווק אותן לאנשים בלתי-מוכרים, ולצידן קאסטות מחוייפות שאותן

בתים ומשאלים את תוצרתם הפ- גומה במחירי מנוי חודשיים המ- גיעים עד ל-300 דולר. העסק, על כל פנים, אינו זול. איש אינו מדבר על קניית קא- סטה אלא על השאלה בלבד. מחיר